

Dato

07. oktober 2026

HØRINGSNOTAT – ENDRING I FORSKRIFT FOR ORDNINGEN ARKTIS 2030

Innledning

Kommunal- og distriktsdepartementet fremmer i dette høringsnotatet forslag om endring i Forskrift nr. 342 om Kommunal- og distriktsdepartementets tilskuddsmidler til Arktis 2030 av 6.mars 2026.

Vi viser til Stortingets behandling av Prop. 1 S (2025–2026) for Kommunal- og distriktsdepartementet, jf. Innst. 16 S (2025–2026) for budsjettåret 2026. Vedtaket gjaldt:

- (1) overføring av den regionale næringsrettede innsatsen i Arktis 2030 til Innovasjon Norge over Kommunal- og distriktsdepartementets tilskuddsordning kap. 553 post 61 *Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling*.
- (2) overføring av Utenriksdepartementets ordning for Arktis 2030 til Kommunal- og distriktsdepartementets budsjett kap. 553 post 63 *Interreg, Arktis 2030 og det norske Barentssekretariatet*.

Vi viser videre til regjeringens nordområdestrategi (Norge i nord, 2025) der det er et mål om å utvikle Arktis 2030 slik at den på en helhetlig og strategisk måte bidrar til målrettet innsats i oppfølgingen av nordområdestrategien, og støtter opp under regjeringens mål og prioriteringer i nordområdepolitikken generelt. Fra 2026 er Arktis 2030 én ordning i Kommunal- og distriktsdepartementet.

Forslaget til endringer i forskriften tar utgangspunkt i Prop. 1 S (2026–2027) for Kommunal- og distriktsdepartementet for budsjettåret 2027. Vi tar forbehold om Stortingets vedtak av Prop. 1 S (2026–2027) for Kommunal- og distriktsdepartementet.

Generelt om forskriften

Forskriften gjelder for tilskuddsordningen Arktis 2030. Forskriften bygger videre på dagens ordning, og er videreutviklet i tråd med Stortingets vedtak.

Formålet med revisjonen er å tydeliggjøre og spisse formålet med ordningen, slik at den best mulig støtter opp om mål og prioriteringer i regjeringens nordområdepolitikk, innenfor utvalgte tematiske innsatsområder basert på regionale planer, mål og prioriteringer i Nordland, Troms og Finnmark. Det er gjennomført innspillmøter underveis med fylkeskommunene i Finnmark, Nordland, og Troms.

Tilskuddet til Arktis 2030 tildeles Troms fylkeskommune som skal forvalte midlene i nært samarbeid med Finnmark og Nordland fylkeskommuner.

Forslagene til endring i forskriftens innebærer:

- Spissere formål med tydeligere sammenheng med regjeringens nordområdepolitikk og regionale planer og mål i Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner
- Tydeligere tematiske innsatsområder
- Geografisk virkeområde: prosjektene skal ha aktivitet som gir resultater og effekter i ett eller flere av fylkene Nordland, Troms og Finnmark
- Klarere sammenheng mellom regionale planer, mål og prioriteringer og internasjonale prosjekter
- Avgrense hvilke aktører og prosjekter som kan søke og motta støtte
- Rendyrke ordningen som en utlysningsbasert tilskuddsordning som skal bidra til utvikling og anvendelse av ny kunnskap innenfor de fire tematiske innsatsområdene

Forskriftens kapittel I: Formål, geografisk virkeområde innsatsområder og tildelingskriterier

§1 *Formål* er justert og spisset, og skal utløse aktivitet som bidrar til utvikling og anvendelse av ny kunnskap som støtter opp om regjeringens nordområdepolitikk og regionale planer og mål i Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner (jf. §1) innenfor tematiske innsatsområder (jf. §3).

§2 *Geografisk virkeområde*. Formålet med endringen er å tydeliggjøre at alle prosjekter må ha aktivitet og forventede resultater og effekter i ett eller flere av fylkene Nordland, Troms og Finnmark. Prosjektene kan også ha aktivitet, resultater og effekter i nordlige Finland, nordlige Sverige, Grønland, Island, arktisk Canada, arktisk USA eller Svalbard, forutsatt at disse bidrar til å fremme formålet med ordningen.

§3 *Tematiske innsatsområder* er justert for å tydeliggjøre koblingen til sentrale områder i regjeringens nordområdepolitikk

Ordningen skal bidra til utvikling og anvendelse av ny kunnskap innenfor de fire tematiske innsatsområdene. Næringsrettede virkemidler i Innovasjon Norge inngår ikke i Arktis 2030 fra 2026.

Det vises til Stortingets vedtak om å vurdere grenseflatene mot andre relevante ordninger. Ordningen avgrenses mot næringsrettede virkemidler som Innovasjon Norge har ansvar for, noe som også kommer frem i §5 *hvem som kan søke om støtte fra ordningen*.

§4 *Tildelingskriteriene* er tydeliggjort i tråd med ordningens §1 *Formål*, §2 *Geografiske virkeområde* og §3 *Tematiske innsatsområder*.

Forskriftens kapittel II Bestemmelser for søkere og mottakere av tilskuddsmidler

Bestemmelsene i dette kapitlet fastsetter hvilke krav som gjelder for søkere og mottakere av støtte.

§5 *Hvem som kan søke om tilskudd*. er endret. Kommuner, fylkeskommuner og statlige aktører, med unntak for utdannings- og forskningsaktører kan ikke søke om støtte. Internasjonale og nasjonale søkere som ikke er lokalisert i de tre nordligste fylkene, må kunne dokumentere samarbeid med aktører lokalisert i Nord-Norge ved søknad om støtte.

I §6 *Krav til søknadens innhold* er det lagt inn et nytt punkt i). *Hvordan prosjektet støtter opp regjeringens nordområdepolitikk, og relevante regionale mål og planer* der søker skal beskrive hvordan prosjektet støtter opp regjeringens nordområdepolitikk, og fylkeskommunale mål og planer.

Kravene fastsatt i forskriften gir forvalter av ordningen hjemmelsgrunnlag til å avvise en søknad dersom kravene til opplysninger ikke er oppfylt, søknaden ikke faller inn under ordningens formål i §1, geografiske virkeområde §2 og innenfor de fire tematiske innsatsområdene i §3, møter tildelingskriteriene §4 eller at søkere ikke faller inn under aktører og som kan søke om tilskudd §5.

I §7 fastslås det at *søknadsbehandlingen* skal følge forvaltningsloven.

§8 fastsetter *Vilkårene for tildeling av tilskudd og hva midlene ikke kan nyttes til*

I §9 gis fylkeskommunen *adgang til å kontrollere at betingelsene og vilkårene for tilskuddet oppfylt*.

§10 *Utbetaling av tilskuddsmidler*. Utbetaling av tilskuddsbeløpet skal i hovedsak skje etterskuddsvis. Sluttutbetaling skjer når resultat- og sluttrapportering i gjeldende tilskuddsforvaltningssystem er mottatt av fylkeskommunen.

I §11 *Stans i utbetaling av tilskuddsmidler og krav om tilbakebetaling*, angis fylkeskommunens rett til å stanse utbetalingen av tilskudd eller kreve tilbakebetaling.

§12 *Krav til tilskuddsmottakers rapportering*. Fylkeskommunen kan fastsette ytterligere krav til oppfølging og rapporteringer i tilskuddsvedtaket. All rapportering skal skje gjennom gjeldende tilskuddsforvaltningssystem gitt bestemmelsene

Forskriftens kapittel III Bestemmelser for forvaltere av tilskuddsmidlene

Dette kapitlet fastslår at det er Troms fylkeskommune, i nært samarbeid med Finnmark og Nordland fylkeskommune, som har oppdragsgiveransvaret for, og at bruken av tilskuddsmidler er i tråd med gjeldende lover og regelverk.

I §13 gis Troms fylkeskommune, i nært samarbeid med Finnmark og Nordland fylkeskommune forvaltningsansvaret og fullmakter for ordningen innenfor de økonomiske rammene som Stortinget årlig fastsetter.

I §14 gis kravene til fylkeskommunes tilsyn, rutiner og oppfølging av tilskuddene samt rapporteringsplikt til Kommunal- og distriktsdepartementet.

I §15 utdypes Troms *fylkeskommunes ansvar for at forvaltningen* av Arktis 2030 er i tråd med forskriften og gjeldende lover. Her fremgår det videre at oppdragsgiver har ansvar for å etablere rutiner for å sikre god søknadsbehandling, tildeling av tilskudd og rapportere til departementet.

I §16 *Kontroll med fylkeskommunen som oppdragsgiver og tilskuddsforvalter* fastsettes departementets kontroll med fylkeskommunen som oppdragsgiver og tilskuddsforvalter.

Forskriftens kapittel IV Sluttbestemmelser

§17 *Oppfølging og rapportering for forvaltere*. Fylkeskommunen skal rapportere i henhold til rapporteringskrav i departementets elektroniske forvaltningsportal.

§18 *Dispensasjon*. Kommunal- og distriktsdepartementet kan i særlige tilfeller dispensere fra denne forskriften.

§19 *Ikrafttredelse*. Det tas sikte på at forskriften skal tre i kraft fra 15. januar 2027.

Kommunal- og distriktsdepartementet

Kristin Marie Felde
Ekspedisjonssjef